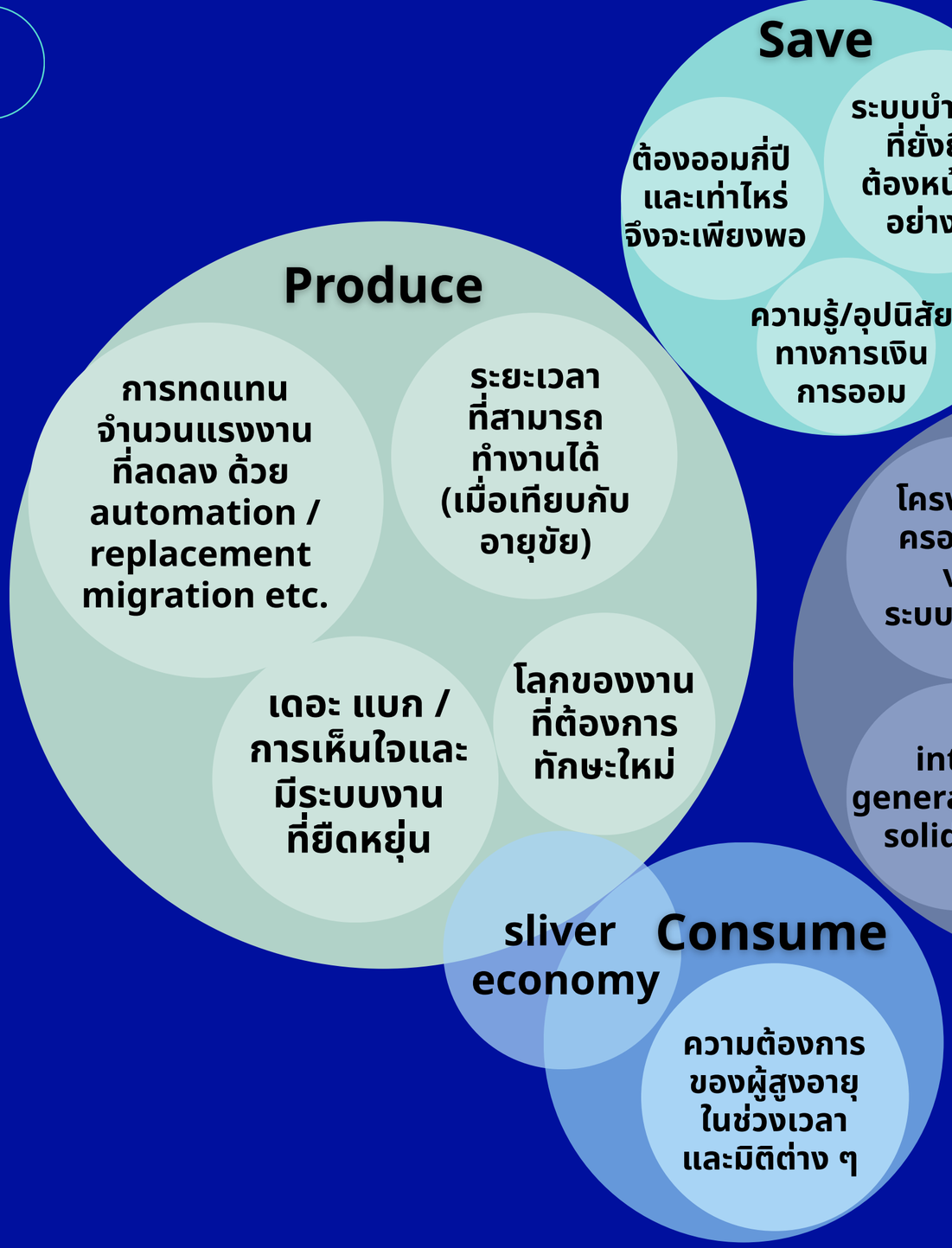
The paradigm shifts

เครื่องมือใหม่
(new tools)

สถาบันแบบใหม่
(new institutions)

การ disrupt
ระบบเดิม

NESDC

ช่องว่างสำคัญ

กลุ่มผู้สูงอายุ โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 60 - 69 ปี

3.91 ล้านคน

≈ 47% ของผู้สูงอายุ 60 - 69 ปีทั้งหมด

ที่มา: การสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2567

กลุ่มสตรีและกลุ่มที่ออกจากตลาดงานก่อนวัยอันควร

ผู้หญิง (อายุ 25-59 ปี) **มีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน**

69.7% - 84.8%

ขณะที่ผู้ชายอยู่ที่ 89.9%-95.6%

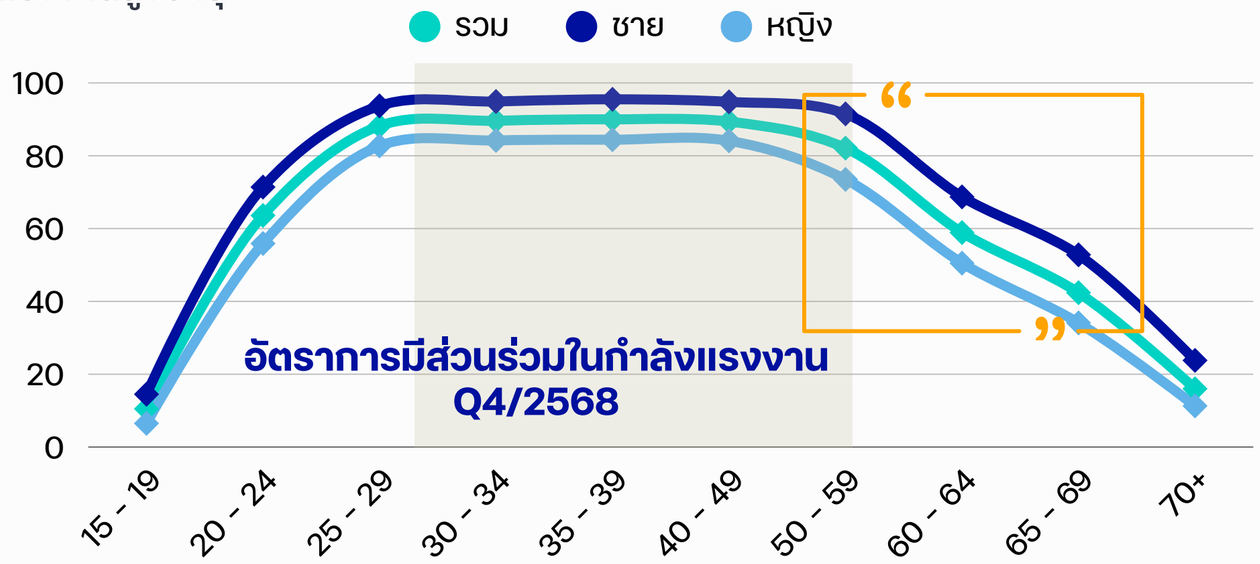
ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2568

การนำกำลังคนที่มีอยู่ (แต่ยังไม่ fully utilize) กลับเข้ามาสนับสนุน

- ★ ผู้สูงอายุ
- ★ สตรีที่ต้องออกจากงานเนื่องจากภาระการดูแล

คนไทยออกจากตลาดแรงงาน *ทั้งที่* ยังมีศักยภาพในการทำงาน

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงหลัง 59 ปีขึ้นไป ขณะที่อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพที่ดีอยู่ที่ 68.7 ทั้งนี้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเงื่อนไขการทำงาน มาตรการภาษีที่ไม่จูงใจในการจ้างงานผู้สูงอายุ และการปรับทักษะแรงงานสูงอายุ

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2568

สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่กฎหมายด้านแรงงานยังไม่ให้ลาเพื่อดูแลครอบครัว และบริการดูแลคนพิการและผู้สูงอายุยังไม่เพียงพอ ทำให้แรงงานผู้หญิงต้องออกจากงานมาดูแล

ช่องว่างสำคัญ

แรงงานที่ถูก disrupt จากเทคโนโลยี

87% ของ HR มีแผนหรือดำเนินการเลิกจ้างแล้ว โดยมีสาเหตุหลักมาจาก technology disruption / AI

22% WEF คาดว่า AI จะกระทบอย่างรุนแรงถึง 22% ภายในปี 2030

ตัวอย่างการตั้งรับของต่างประเทศ

มาเลเซีย

- จัดทำ **Taxonomy ของอาชีพและจำแนกตามความเสี่ยง** ครอบคลุมตำแหน่งงานทั้งหมด 949 ตำแหน่ง (อาชีพเดิม 889 ตำแหน่ง และอาชีพเกิดใหม่ 60 ตำแหน่ง)
- พัฒนา **Career Transition Mapping** เพื่อวางแผนการเปลี่ยนผ่านกำลังคนอย่างเป็นระบบ โดยวิเคราะห์อาชีพที่ได้รับผลกระทบสูงจำนวน 84 อาชีพ พร้อมระบุเส้นทางการเปลี่ยนไปสู่อาชีพใกล้เคียง แนวทางการพัฒนาและปรับทักษะใหม่ (reskilling routes)

แคนาดา

- **โครงการ BOLD (Better Outcomes for Laid Off Displaced Workers)** เป็นโครงการของแคนาดาที่พยายามเปลี่ยนแนวคิดจาก "ช่วยคนหลังตกงาน" ไปสู่ "ป้องกันการตกงานก่อนที่จะเกิดขึ้น
- แนวทางประกอบด้วย 1) Early Warning System ติดตามอุตสาหกรรมและสถานประกอบการที่มีความเสี่ยง 2) Rapid Response Training ผ่านหลักสูตร ระยะสั้น พร้อมให้ใบรับรองที่อุตสาหกรรมยอมรับ บนฐานกลไกความร่วมมือ ไตรภาคีที่รวดเร็ว 3) มีบริการเสริมอื่น ๆ อาทิ Career counseling, Job matching

โอกาสภายใต้วิกฤตภูมิรัฐศาสตร์

NESDC

Geopolitics
ผลกระทบทางภูมิรัฐศาสตร์

ประชากร 35.3 ล้านคน
ถูกบังคับให้พลัดถิ่นทั่วโลก
ยังมีบุคลากรคุณภาพที่ยังไม่ถูกใช้อย่างเต็มศักยภาพ

125,000 คน
เป้าหมายการจ้างงานผู้ลี้ภัยภายในปี 2027
โดยพันธมิตร Refugee Employment Alliance

องค์กรระดับโลกกำลังเปลี่ยนมุมมองจาก **“ภาระด้านมนุษยธรรม”** เป็น **“ข้อได้เปรียบทางธุรกิจ”** เพื่ออุดช่องโหว่ของการขาดแคลนแรงงานทักษะ

RE BALANCE

การบริหารจัดการแรงงานในอนาคต ต้องก้าวข้ามมายาคติแรงงาน 3D

โดยมีมาตรการนำแรงงานต่างชาติมีทักษะ ที่อยู่ในประเทศไทยแล้ว เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวอย่างบริบทไทย : การก่อตัวของชนชั้นกลางทักษะสูงเมียนมา

17,856 คน	5,600 คน	110+ ธุรกิจ
นักศึกษาเมียนมา ในมหาวิทยาลัยไทย	แรงงานทักษะสูงเมียนมาที่จดทะเบียนถูกต้อง	ผู้ประกอบการชาวเมียนมา เงิน 95% กลับเข้าเศรษฐกิจไทย

1 **Brain Waste (ความสูญเปล่าทางทักษะ)** แพทย์หรือวิศวกรที่ต้องลี้ภัย มาทำงานในร้านอาหาร หรือรับจ้างอิสระ

2 **Comparative Advantage (ข้อได้เปรียบ)** ทักษะภาษาอังกฤษที่เหนือกว่า

3 **Complementarity (การเติมเต็มช่องว่าง)** อุดรอยรั่วในสายงาน White-collar และบริการระดับนานาชาติที่แรงงานไทยละทิ้ง

Economic Footprint
ชนชั้นกลางเมียนมาเป็นกลุ่มที่มีการบริโภคสูง โดยมีรายได้เฉลี่ย 30,000 - 60,000 บาท/เดือน แต่ส่งเงินกลับประเทศน้อยกว่าร้อยละ 30 ทำให้เม็ดเงินยังคงอยู่ในเศรษฐกิจไทย

ที่มา : WEF. (2023).From fleeing war to finding work: companies aim to help refugees find jobs. / Surin Pitsuwan Foundation. (2026). Potential Socio-Economic Contribution of Myanmar Middle-Class Migrants in Chiang Mai City.

04

โอกาสในการสร้าง Silver Economy

เศรษฐกิจใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วย Longevity และกำลังซื้อของประชากรสูงวัย

NESDC

Global Mega Trend ไม่ใช่ Niche อีกต่อไป

$4.2 Trillion

มูลค่าตลาดสินค้า/บริการที่ตอบสนองความต้องการผู้สูงอายุ ปี 2025 (เติบโตเฉลี่ยร้อยละ 7.6 ต่อปี)

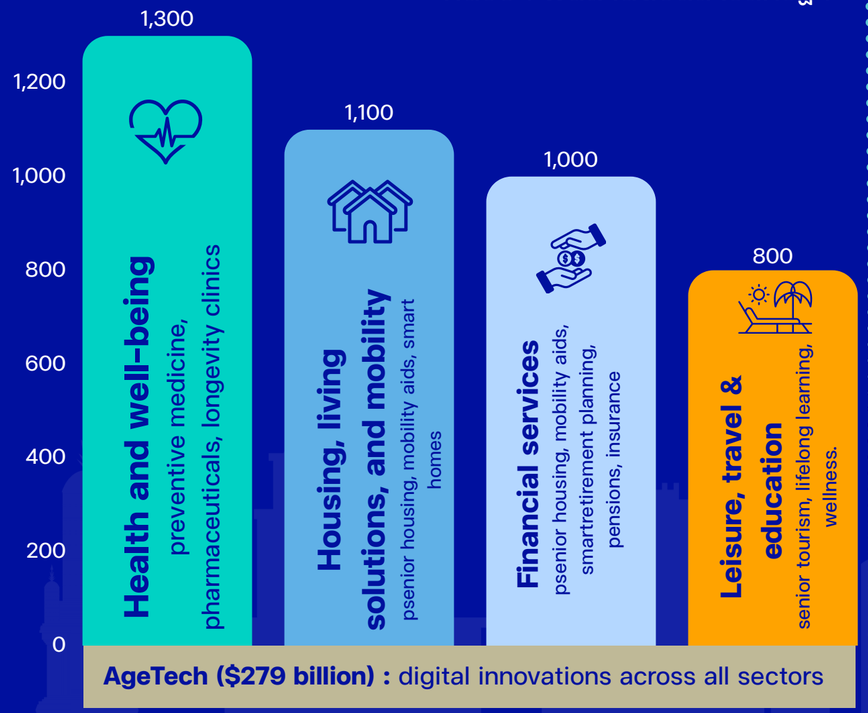
2 Billion

ประชากรอายุ 60 ปี+ ในปี 2050
เพิ่มจาก 1.2 พันล้านคน
15% ของปัจจุบัน

ตลาดผู้บริโภคที่ใหญ่และโตเร็ว

ขนาดตลาดสินค้าและบริการผู้สูงอายุทั่วโลก

หน่วย : พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

New Consumption Frontier
+ New Production System

RE POSITIONING

complete-aged society + cost advantage + service capability

Thailand =

1. Medical & Wellness Hub
ยกระดับระบบ Healthcare เพื่อรองรับผู้สูงอายุจากทั่วโลก

2. Long-stay Economy
พัฒนาประเทศไทยให้เป็น Retirement Destination เพื่อดึงดูด Silver Tourism ที่มีเวลา กำลังซื้อสูง ใช้จ่ายสูงต่อทริป

3. AgeTech & Innovation
พัฒนานวัตกรรมเพื่อผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุทั้งไทยและต่างประเทศ

ที่มา : SilverEco. (2026). Silver Economy Market Report: A Growing Opportunity of an Ageing Population.

โอกาสในการจัดสรรทรัพยากรใหม่

การออกแบบการลงทุนใหม่ที่สร้างมูลค่า

MUJI BASE เมือง OIKAWA

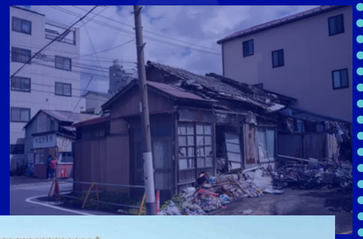
เปลี่ยนการควบรวมและปิดสถานศึกษา จากจำนวนเด็กที่ลดลง

เป็นที่พักแนวคอนเซปต์สโตร์ โดยผสมผสานการตกแต่งบ้านแบบญี่ปุ่นโบราณเข้ากับการตกแต่งสไตล์ MUJI

MUJI BASE KAMOGAWA เมือง Kamogawa

เปลี่ยนบ้านร้างอายุ 100 ปี

เป็นบ้านพักสไตล์ MUJI พร้อมนำเสนอวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของเมือง และร่วมมือกับธุรกิจท้องถิ่นนำเสนออาหาร และการเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตร เช่น การปลูก Aqua Melon และการเลี้ยงโคนม

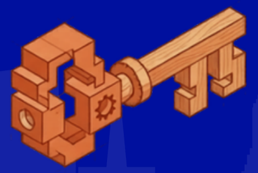

RE DESIGN

นำพื้นที่ว่างหรืออาคารที่ไม่ได้ใช้งานมาปรับปรุง ให้เกิดประโยชน์ใหม่ตามความต้องการของพื้นที่

เช่น การนำโรงเรียนขนาดเล็กที่ถูกยุบรวมมาแปลงเป็น ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ ศูนย์สุขภาพชุมชน หรือการสร้างพื้นที่สีเขียว ซึ่ง**ต้องปลดล็อคข้อจำกัดให้มีการผสานการพัฒนา ปรับโครงสร้างพื้นฐานข้ามกระทรวง**

Siloed State » **Unlock** » **Synegy State**

ในยุคประชากรลดลง เราไม่สามารถสร้างสิ่งปลูกสร้างใหม่ได้ตลอด การเปลี่ยนผ่านพื้นที่ ต้องอาศัยการทลายไซโลระหว่างหน่วยงาน เพื่อเปลี่ยนภาระให้เป็นพลังของชุมชน

ที่มา : WEF. (2024) How repurposing old schools helps sustain resilience in ageing Japanese communities.

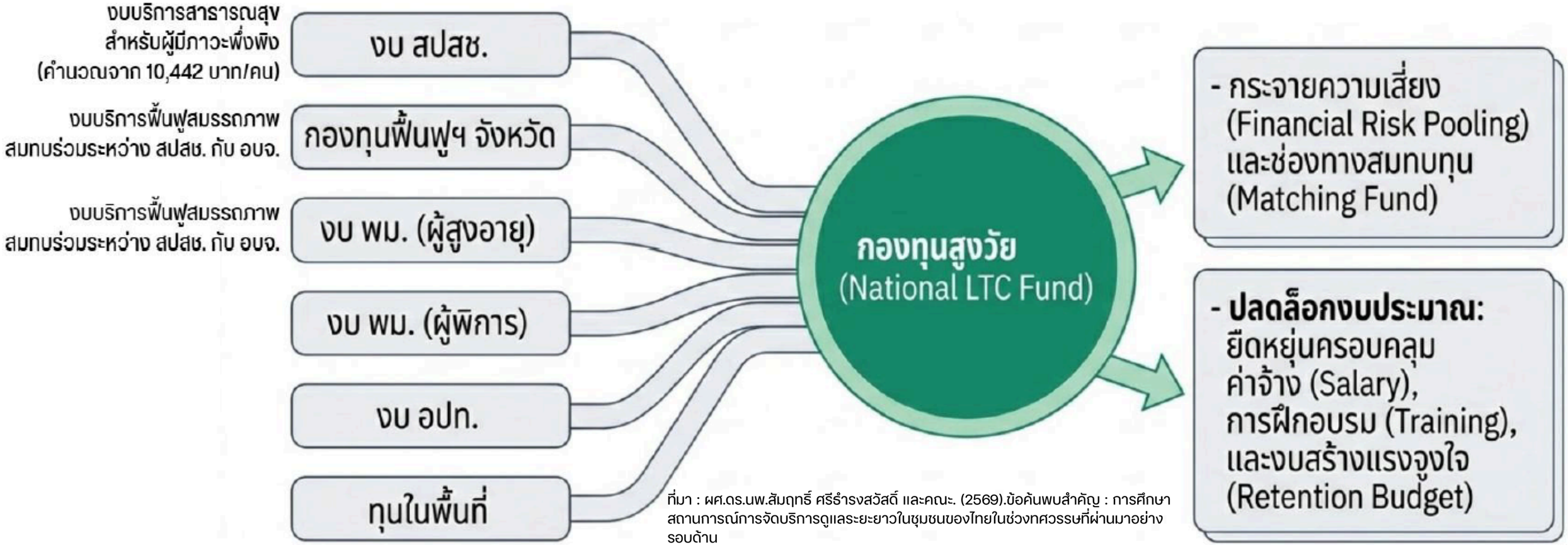
The New System Integration

บูรณาการหลอมรวมมิติสุขภาพและสังคม (Health & Social Care Integration) ให้เป็นเนื้อเดียวกัน

ยุบรวมตำแหน่ง ทลายไซโล สร้างผู้ดูแลแบบพหุบทบาท (Multi-functional)

ควบรวมสายงบประมาณ (Pooled Budget) เพื่อประสิทธิภาพสูงสุด

การบูรณาการงบประมาณสู่ “กองทุนสูงวัย” (National LTC Fund)

ที่มา : ผศ.ดร.นพ.สัมฤทธิ์ ศรีธำรงสวัสดิ์ และคณะ. (2569).ข้อค้นพบสำคัญ : การศึกษาสถานการณ์การจัดบริการดูแลระยะยาวในชุมชนของไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาอย่างรอบด้าน

NESDC

Thank you

